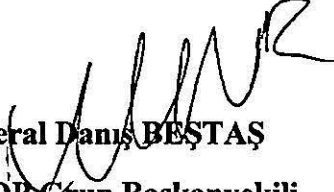

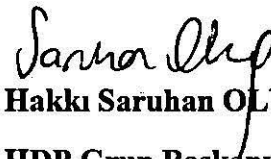

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 7665
Tarih : 11.06.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Baroların ve meslek birliklerinin son dönemlerde yürütülen tartışmalarda antidemokratik üslup ve yöntemlerle hedef alınması, kamuoyunun tepkisini çekmiştir. Meslek kuruluşlarının demokrasi, düşünce ve ifade özgürlüğü ilkeleri çerçevesinde işleyişlerinin sağlanabilmesi açısından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Meral Danış BEŞTAŞ
HDP Grup Başkanvekili
Siirt Milletvekili

Hakkı Saruhan OLUÇ
HDP Grup Başkanvekili
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de “kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu” olarak tanımlanan baroların ve meslek birliklerinin, meslek ilkeleri gereği zaman zaman siyasal gelişmelerle ilgili görüş beyan etmeleri iktidar çevrelerinde rahatsızlık yaratmaktadır.

İktidarın söylem ve uygulamalarının eleştirilmesinin, görüş belirtilmesinin devlete saldırı olduğu iddiaları iktidar sözcüleri tarafından sık sık dile getirilmiştir. Ancak tepkiler bununla sınırlı kalmamış, seçim usullerinin değişebileceği mesajları da iktidar tarafından verilmiştir. “Çoklu baro” seçeneği ile beraber baro seçim usullerinin değiştirileceği yönünde yasa teklifinin TBMM’ye getirileceği konuşulmuştur.

Avukatlık Kanunu’nun 76. Maddesinde, baroların temel amaçları yazılmakta ve bu amaçlardan birinin de “hukukun üstünlüğünü, insan haklarını savunmak” olduğu ifade edilmektedir. Bu kapsamda barolar tarafından yapılan açıklamaların neresinde devlete yönelik bir saldırı olduğu, yanıtlanmaya muhtaç bir soru olarak akıllarda kalmıştır.

İktidarın kendisi gibi düşünmeyen meslek odalarına yönelik antidemokratik tutumu yeni değildir. Geçtiğimiz yıl da bazı baroların, adli yıl açılış töreninin Cumhurbaşkanlığı Sarayı’nda yapılmasını protesto etmesi üzerine, baro seçimlerinin yeniden düzenlenmesi gündeme alınmıştı. AKP Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, bazı baroların Saray’da düzenlenen adli yıl açılış törenine gitmemesi üzerine bunu bağnazlık ve provokasyon olarak tanımlamış; “İlk çözmemiz gereken meselelerden biri, tüm meslek teşekküllerinin seçim yöntemlerinin temsili demokrasiye uygun hale getirilmesidir” demişti. Yine Afrin’e yönelik askeri hareket sonrası düşüncelerini kamuoyuyla paylaşan Türk Tabipler Birliği’ne yönelik iktidar temsilcilerinin de dahil olduğu bir linç kampanyası başlatılmış, Birlik Başkanı ve yönetim kurulu üyeleri gözaltına alınmış, yargılanmıştı.

Barolar demokratik kitle örgütü veya sivil toplum örgütü sayılmasalar da, bir 'hukuk örgütü' olmaları nedeniyle, her türlü insan hakları ihlallerinin doğrudan 'öznesi' konumundadırlar. Dolayısıyla, kamu kurumu niteliğinde olan barolar ve TMMOB gibi meslek birlikleri insan hakları ve hukukun üstünlüğünü kendilerine ilke edindikleri için sadece teknik işlerle ilgilenen lonca tipi mesleki örgütlenmeler sınıfında görülemezler.

Barolar, kanuna göre, kamu hizmeti yapan avukatların zorunlu üyesi oldukları, kamu kurumu niteliğinde mesleki bir örgüt olarak görülmektedir. İşleyiş olarak 'özerk' durumda bulunan baroların, hukuk örgütü niteliği gereği insan hakları ihlallerinde doğrudan “taraf” olmaları, aynı zamanda toplumsal işlevleri gereği “müdahil” de olmaları gerekmektedir. Sözü edilen bu tutum yukarıda da ifade edildiği gibi Avukatlık Kanunuyla da yasaldir. Baroların, Avukatlık Kanunu 76. Maddesi uyarınca, insan haklarını ve hukuk devleti ilkesini korumak için her türlü girişimde bulunmaları hem yetkileri, hem de sorumluluklarıdır. Her kurumu bağlayıcı nitelikteki Anayasa’nın 2, 10 ve 136. maddeleri, AİHS 13. Maddesi ve İstanbul Sözleşmesi gereğince, hangi nedenle olursa olsun, devleti temsil eden hiç kimse, kamu gücünü

Demokratik bir toplumun olmazsa olmazı olan düşünce ve ifade özgürlüğünün bu kurumlar üzerinden gündeme gelmiş olması araştırılmaya muhtaç bir konu haline gelmiştir. Demokratik ilke ve işleyişlere zarar verecek bu tutum ve müdahalelerin TBMM’de araştırılması için bir komisyon kurulması elzem hale gelmiştir.